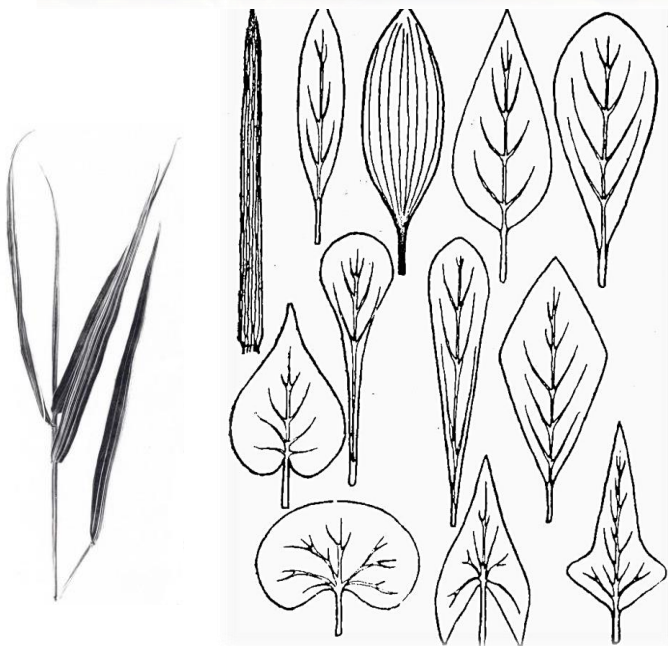

Taimerik lilltikandis

TIIA ARTLA

LEHED

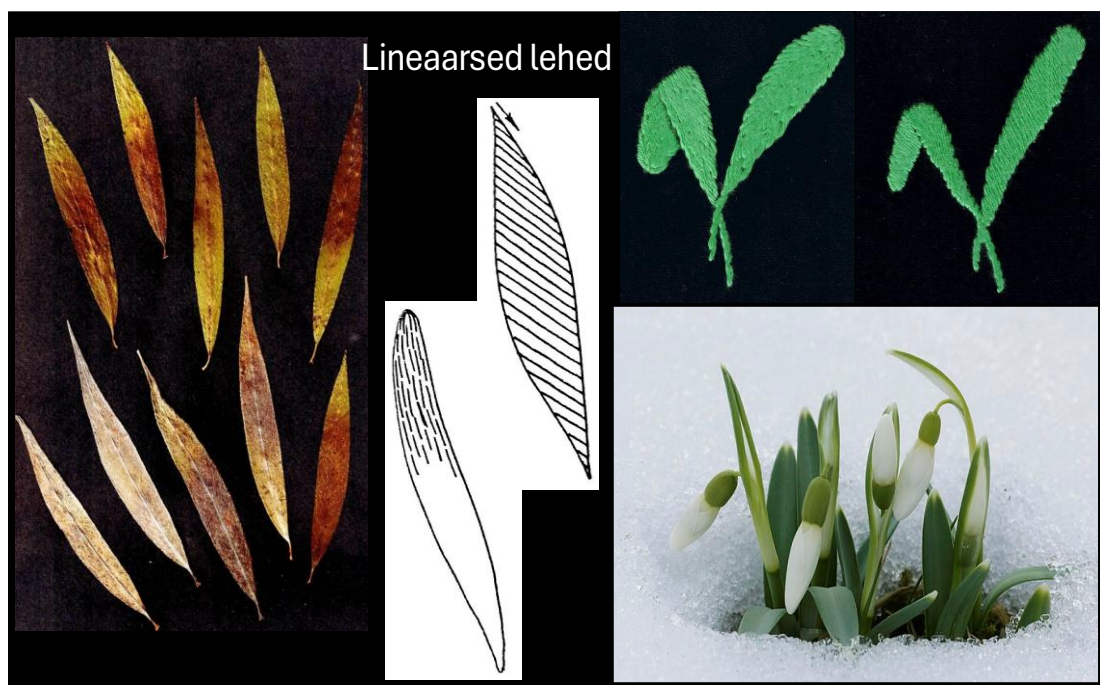

Taimede maailm on põnev ja lõputult nüansirikas. Kui vaadelda erinevate taimede lehti, siis näeme lineaarseid lehe kujusid, südajaid lehti, liitlehti, munajaid lehti, sirgete servadega ja sakiliste servadega lehti jne. Lehe kuju ja pinna suuruse järgi saame otsustada, millist tikkimisstiili peaks ühe või teise kuju saavutamiseks planeerima, et valitud lehe iseloom paremini esile tuleks. Näiteks kui väikeseid ja kitsaid lehti on võimalik lilltikandis tikkida nii madalpistetega, mähkpistetega kui hääbepistetega, siis suure pinnaga vahtralehti, sireli lehti tikitakse hääbepistetega, mis võimaldavad suuri pindu kõige otstarbekamalt täita, vältides liiga pikkade pistete moodustumist.

Järgnevalt vaatleme erinevate kujudega lehtede tikkimist, valides kõige otstarbekama pistete suuna, kalde ja pikkuse.

NB! Meeles tuleb pidada, et tikandis välditakse ülipikkade ja ülilühikeste pistete moodustumist. Liiga pikkade pistet korral ei pruugi need hiljem oma kohale jääda, vaid vajuvad kas kokku või longu ja kipuvad end ka kergesti igale poole kinni haakima.

Ülilühikesi pisteid on väga ebamugav tekitada ja need ei pruugi anda visuaalselt soovitud tulemust.

Lineaarsed lehed on kas pikad ja kitsad või lühikesed ja kitsa kujuga lehed, mida võib täita nii mähk- kui madalpistetega, ka hääbepistetega. Seda otsustab iga tikkija ise,

kas ta soovib ainult hääbepistelise tikandit või kasutab nõ segatehnikat, kus hääbepisteliste elementide kõrval on ka madal-mähkpistelised osad.

Hääbepistete kasutamise korral jälgida lehe kuju üldsuunda ja kontuuri pistete suunamiseks.

Valides mähkpistet variandi, siis määrata esmalt pistete kalle kontuuri suhtes. Pistete kalde võiks valida küllaltki nõ viltuse, sest siis saab kuni lehe tikkimise lõpuni säilitada paralleelpisteid sobivas pikkuses ja välditakse ülilühikeste pistete tekitamise vajadust. Kui pistete kalle valida väike, siis on oht, et ühel hetkel on tikkimise käigus näha, et pisted on risti kontuuriga, sest paralleelse kalde hoidmine tikkides ei olegi nii lihtne kui võiks arvata, eriti algajate puhul. Tikkimist alustage välisäärest ja lehe tipust.

Pikliku kujuga väiksemad lehed

Pikliku kujuga lehti esineb tikandites kõige rohkem ja nende tikkimiseks on mitu võimalust:

1. Määrates ära esimese pistega järgnevate pistete suuna (kalde) tikitakse valmis paralleelsuse põhimõtet järgides lehe üks pool.

Seejärel määratakse teise poole pistesuund ja tikitakse lehe teine pool nii, et pisted kohtuksid keskjoonel ühes ja samas sissepiste vahes.

Selline tikkimine nõuab täpsust. Hiljem eraldi leherootsu tikkida ei ole vaja, sest korrektselt teostatud tikkimine tekitab keskjoonel leherootsu mulje.

2. Määrates pistete kalded tikitakse algul lehe üks pool, siis teine nii, et leherootsu kohale jääb tilluke kangavahe. See tähendab, et keskjoonel pisted otseselt ei kohtu, vaid kangas jääb millimeetri võrra pistet vahelt näha.
Leherootsu eraldi tikkida ei ole vaja, sest kangavahe toob rootsu mulje juba esile, kuid soovi korral võib sinna pistevahesse hiljem ka rootsu tikkida.
3. Sarnaneb teise viisiga, vahe vaid selles, et siin on leht sakilise välisäärega. Pistete kaldeid määrates arvestada sakilisuse asjaoluga, et kaldparalleelpistete tikkimise käigus saaks välja tikkida ka kontuuri sakid.
4. Hääbepistetega täidetud leht. Pistete suund jälgib kallet ehk suundumust keskjoone suunas. Rootsukesi saab hiljem lehele tekitada ka üksikute nn kaunistuspistetega (teises toonis ja veidi teise suunaga pisted).

Piklikud lehed

Õunapuu leht on tikitud põhiliselt ühe tooniga, kuid et lehe pooltel on pistete kalded erineva suunaga, siis silmale tekib seetõttu hele-tumeduse vahekord. Teiste tikitud lehtede kommentaariks nendiks vaid, et pistete kalded on valitud liiga lauged ja seetõttu on ka pisted kontuuriga sisuliselt risti. Sügavama kalde valik annaks silmale meeldivama tulemi.

Liitlehede puhul kehtivad piklike lehtedega sarnased tikkimisvõtete põhimõtted.

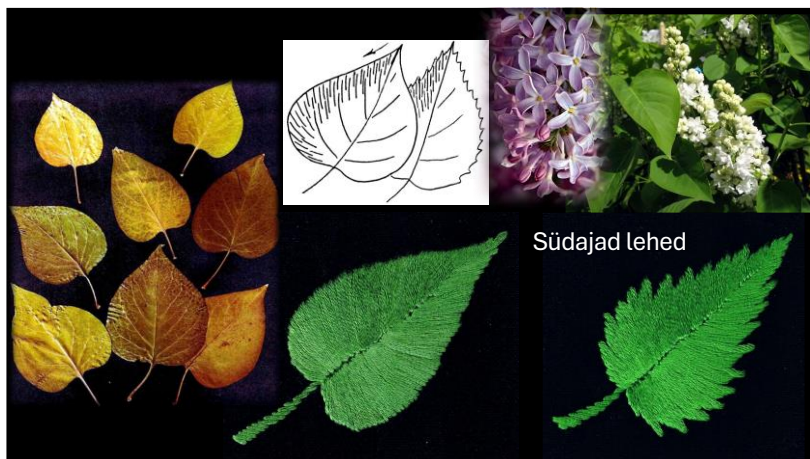
Tikandinäited: vaibatikandina tikitud lehed hääbepistete ja paralleelkaldpistetega.

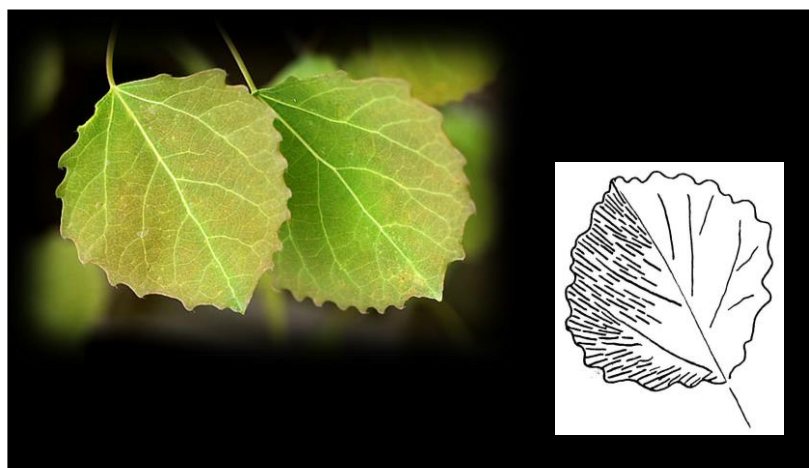
Lehemotiivide tikandinäited puuvillaselt ning villastelt vaipadelt ja hääbepisteline siiditikand.

Kastani leht on liitleht, kus pistete suundi valides peab lähtuma konkreetses leheosast, samas suunduvad kõikide leheosade pisted nõ üldise keskpunkti suunas. Et kastani leht on olemuselt külaltki suur, on otstarbekas see tikkida hääbepistetega.

Südajate lehtede pindade suurustest lähtuvalt oleks õigem valik – hääbepisted. Antud näited on tikitud paralleelpistetega ja näha on, et pisted on pinna suhtes liiga pikad.

Õige keerulisem või õigemini suurt osavust nõuab suure laia pinnaga, sealjuures ka mitme keskteljega lehe tikkimine. Sellisteks lehtedeks on eelkõige sinilille leht ja vahtraleht. Just vahtralehel on vaja jälgida pisteid suunates leheosa oma kesktelge ja samas ka lehe üldist ühist kesktelge. Lehetoonide mitmekesisus on eriti teretunud.

Vaibatikandi lehtede tikkimise võimalusi nii paralleelpistetega, looduslähedasemalt hääbepistetga kui ka dekoratiivsemas laadis - randiga.

Maasikatega tikandi näites on lehed tikitud lisaks erinevatele toonidele tikitud erineva jämedusega lõngadega, mis toovad tikandisse kerge ruumilisuse.